نخستین معامله آب سنگین

ادامه از صفحه اول

کری با اشـاره به اینکه کشـورش مانع معاملات مالـی و اقتصادی بانک‌های جهانی با ایران نیسـت، تاکیـد کـرد: «بـا برداشته‌شـدن تحریم‌هـا، بانک‌ها و مؤسسـات مالـی دیگـر نبایـد از معامله با ایران بترسـند». بیان این مسئله از زبـان کری اهمیت ویـژه‌ای دارد، زیرا بعـد از اجرائی‌شـدن برجام ایـران در این زمینه با مشـکلات فراوانـی مواجه بوده اسـت و به همین دلیـل مقامـات ایرانی در هفته‌هـای اخیر در راسـتای حل ایـن مسـئله تـلاش می‌کردنـد. ولی‌اله سـیف در حاشیه اجلاس بین‌المللـی پـول انتقادهایـی را طرح کرد که در داخل نیز حواشی بسیاری داشـت. پس از او ظریف در دیدار با فدریـگا موگرینی – در تهـران- این موضـوع را در میان گذاشـت و نهایتـا در دو جلسـه گفت‌وگو با کری کار به جایی رسـید که وزیر خارجـه آمریکا اعلام کند: «چنانچه بانک‌ها و مؤسسات ملی بین‌المللی پس از برداشته‌شـدن تحریم‌ها، ابهامی برای آغاز روابـط پولی و تجاری با ایـران دارند، می‌توانند با مراجعه به دولت آمریکا مشـورت دریافت کنند». او از جانب دولت متبوع خـود اعلام آمادگی کرد برای برطرف‌کردن ابهام‌های موجود، مشخص کند چـه نوع تراکنش‌هایی با ایران در چارچوب توافق هسـته‌ای، یا برجام، مجاز اسـت. بـه این ترتیب رایزنی‌های ظریف و همتای آمریکایی‌اش موجب شـد آمریکایی‌ها ضمن ابراز تأسـف از مشـکلات پیش‌آمده، دسـت به کار شـوند و با شفاف‌سازی در ایـن زمینه بانک‌های خارجی را از سـردرگمی درآوردند.

رفع نگرانی‌ها

ایـن اظهـارات کری پیـش از همـه ظریف را امیـدوار کرد کـه موانع موجود در مسـیر تعامل ایران با بانک‌های جهانی برداشـته شود. او با بیان اینکه «امیدواریم اظهارات جان کری راه‌گشای حل نگرانی‌های بانک‌ها از رویکرد آمریکا شود» گفت: «این بسـیار مهم اسـت که متوجه باشیم برجام یک قرارداد متعادل اسـت و ایـران تعهدات خود را در برجـام انجام داده و بـا حرف‌هایی که جان کری می‌زند مشخص شـد باید منتظر باشیم ایران تمامی منافع ذکرشده در برجام را ببرد». او با تأکید بر اینکه «مذاکره و قرارداد تنها راه‌حل مناقشـات بین‌المللـی اسـت و تحریـم و فشـار راهکارش نیست» گفت: «اختلاف‌نظرهای ما در شمار زیادی از مسائل با آمریکا همچنان پابرجا و جدی است».

به گفته ظریف، تصمیم گرفته شد از طریق ۱+۵ تنها این مشـکل برجام حل شود و ما می‌خواهیم ایـن را نشـان بدهیم که ایـران و ۱+۵ توانسـتند مشـکلی بسـیار جدی را از طریـق مذاکرات حل کنند و گام‌های مناسب را بردارند تا ایرانیان بتوانند تغییرات پس از اجرای برجـام را درک کنند. فقط زمانی که مردم ایـران بتوانند این تغییرات پس از برجام را احسـاس کنند، ما هم می‌توانیم به روند اجرائی‌شدن برجام ادامه دهیم».

کارگروه ویژه لغو تحریم‌ها

دومیـن دیدار ظریـف و کـری در هتل پالاس نیویورک در حالی برگزار شـد که براساس تصمیم معاونـان وزیران خارجه ایران و ۱+۵ در سـومین کمیسـیون مشـترک برجام در ویـن، دو طرف تفاهـم کردند بـرای پیگیـری مؤثرتـر حل مشـکلات، یـک گـروه کاری ویژه بـرای تضمین اجرای لغو تحریم‌هـا تشـکیل شـود که بتواند با تمرکز بیشتر بر مباحث اجرائی، مشکلات فراروی ایران را حل‌وفصل کند.

بخـش عمـده‌ای از زمان نشسـت مذکور به بررسی این موضوع گذشـت تا مشکلات موجـود به‌ویژه دربـاره نقل و انتقـالات بانکـی و ارزی میان بانک‌های ایرانی و بانک‌های بزرگ اروپایی از میان برداشـته شـود، اما این نشسـت تصمیم و نتیجه مهم‌تری نیز داشـت و آن هم فروش آب سـنگین به آمریکا بود.

نخستین قرارداد همکاری

این نخستین‌بار است که جمهوری اسلامی ایران و آمریکا یک قرارداد همکاری رسمی امضا می‌کنند و از قضا در حوزه هسته‌ای که در یک دهه گذشته مورد مناقشـه آنها بود؛ همکاری می‌کنند. فروش آب‌سـنگین به آمریکا یکـی از مهم‌ترین تصیمات سـومین کمیسـیون مشـترک ایـران و ۱+۵ بود، چراکه پیـش از این به دلیل حساسـیت این ماده هسـته‌ای، معامله و فروش آن ممکن نبود. بنا به اعلام خزانه‌داری آمریکا، وزارت انرژی این کشـور پول این خرید را از طریق یک کشـور ثالث به ایران پرداخت می‌کند و روشـن اسـت که این موضوع نیـز نقش مثبتـی در ترغیب بانک‌هـای غربی به مـراوده با ایـران خواهد داشت.براسـاس توافق جامع هسته‌ای ایران متعهد شده است ذخایر آب سنگین خود را در سال‌های اولیه در سطح کمتر از ۱۳۰ تن نگهداری کند و در سال‌های بعد نیز اجازه ندهد این ذخایر به بیش از ۹۰ تن برسد. آن‌طور که روزنامه آمریکایی وال‌اسـتریت‌ژورنال روز جمعه نوشـته بود، برخی مقامات آمریکایی اعتقاد دارند این قرارداد امضا شده، زیرا ایران برای یافتن مشتری و فـروش ذخایر آب سـنگین خود با مشـکلاتی مواجه اسـت بنابراین دولـت اوباما برای تضمین اجرای برجام از ایران آب سـنگین خریده و امیدوار اسـت که این خرید برای دیگر مشتریان احتمالی آب سنگین ایران نیز اطمینان‌بخش باشد.

نیاز به بازارهای قابل‌اتکا

توضیحات بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انـرژی اتمی کشـورمان، نیز تا حـدی این تحلیل وال‌اسـتریت‌ژورنال را تأییـد می‌کنـد چراکـه به گفته او آب سـنگین محصول حساسـی است که نمی‌توان به هرجا صادر کرد و مذاکرات ایران برای یافتن مشتریان موردنظر ادامه دارد. او روز گذشته در گفت‌وگـو با ایسـنا گفـت: «با توجه بـه مازاد سـالانه تولید آب سنگین در کشـور، بازارهایی که قابل‌اعتماد باشند و به این ماده نیاز داشته باشند و از آن استفاده بهینه کنند را با درنظرگرفتن مسائل استراتژیک، اقتصادی و تجاری یافته و آنها را مورد بررسـی قرار می‌دهیم. در حال مذاکره با تعدادی از کشـورها هستیم و با بعضی از آنها مذاکرات به مراحل نهایی رسـیده است. اما درباره جزئیات آن بعد از پیشـرفت کار و نهایی‌شـدن تمامی مراحل اظهارنظر خواهیم کـرد».او در ادامه توضیح داد: «با توجـه به حساسـیت و اسـتراتژیک‌بودن آب سنگین نمی‌توان این ماده را به هر کشور یا جایی به دلیل مسائل امنیتی و تعهدات بین‌المللی که برعهده هر یک از کشـورهای تولیدکننده مواد هسـته‌ای اسـت صادر کرد و ما در چارچوب قوانین تجاری و بین‌المللـی در ایـن حـوزه اقدام به فروش مواد می‌کنیم. درعین‌حال مـا نیـاز داریم تا بازارهـای قابل‌اتـکا داشـته باشیم».

> **کمالوندی:**
> **با توجه به مازاد سالانه تولید آب سنگین در کشور، بازارهایی که قابل‌اعتماد باشند و به این ماده نیاز داشته باشند و از آن استفاده بهینه کنند را با درنظرگرفتن مسائل استراتژیک، اقتصادی و تجاری یافته و آنها را مورد بررسی قرار می‌دهیم. در حال مذاکره با تعدادی از کشورها هستیم و با بعضی از آنها مذاکرات به مراحل نهایی رسیده است**

رفع نیاز آمریکا

نخسـتین مشـتری آب سـنگین ایـران هفتـه آینده محصول خریداری‌شـده خود را تحویل خواهد گرفت. الیزابت ترودو، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، روز گذشـته در نشست خبری خود با بیان این مطلب به سؤالاتی در مورد این معامله پاسـخ داد و گفت: «این معامله، نیاز آمریـکا را برطرف کرد». او همچنین در پاسـخ به اینکه آیا وزارت امور خارجه آمریکا نگران نیسـت که به این کشـور به دیده کشـوری نگریسته شود که با این خریـد ایران را توانمنـد می‌کند؟ گفت: «خیر، محدودیت فعلی اطمینان می‌دهد که ایران نمی‌تواند اقدام به ذخیره آب سنگین برای استفاده مخفی بکند».

سـخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در پاسخ به پرسـش دیگری مبنی‌بر اینکـه آیا وزیر خارجه این کشـور، قبل از خرید، در مـورد این موضوع با مقامات سعودی و سایر اعضای شورای همکاری خلیج‌فـارس بحـث و گفت‌وگو کرده اسـت؟ نیز گفت: «این قرارداد یک قرارداد دوجانبه بین آمریکا و ایران اسـت و بحث‌ها درباره این معامله تجاری مدتی اسـت که میـان وزارت انـرژی و همتایان ایرانی‌شـان در جریان بوده است».ترودو در ادامه این نشسـت در مورد اینکه آیا نگران نیسـتند این خرید به کمک مالی به برنامه هسته‌ای ایران منجر شـود، اظهار کرد: «خیر، ایـن معامله یک معامله تجاری بود، این معامله نیاز آمریکا را برطرف کرد. ایـن معامله همچنیـن به ایران کمـک کرد تا به تعهداتش براساس برجام عمل کند».

هدیه به تهران

قرارداد مذکـور در چارچوب برجـام و هم‌زمان بـا اظهـارات جان کـری در مورد نبودن مشکل در مسـیر تعاملات بانک‌های جهانی با ایران بسته شد و همچون خود توافق هسته‌ای در آمریـکا منتقدانی دارد. یکی از این منتقدان، پل رایان، رئیس مجلس نمایندگان این کشور، است که ادعا می‌کند، این اقـدام یک «هدیه» به تهران است.

او با تأکید بر این ادعا که اقدام آمریـکا به خرید آب سـنگین یک «امتیـاز بی‌سـابقه» بـرای ایران اسـت، یک بیانیـه صـادر کرد و نوشت: «توافق‌نامه هسته‌ای برای ایـران به‌مثابه هدیه‌ای اسـت که همچنان ثمر می‌دهـد. این اقدام به خریـد، که ظاهرا اهتمام دولت به شـیرین‌کردن توافق‌نامه است، مستقیما باعث اعطای کمک مالی به برنامه هسته‌ای ایران می‌شود. ایـن اقدام یـک امتیاز بی‌سـابقه دیگر به بزرگ‌تریـن حامی دولتی تروریسم در دنیاست».

پل رایان پیش از این نیز مصرانه از دولت آمریکا خواسته بود که دادن امتیازات اقتصادی بیشتر به ایران شامل دسترسی تهران به دلار و سیستم مالی آمریکا را منتفی کند.

کوین مک‌کارتی، رهبر اکثریت مجلس نمایندگان آمریکا، نیـز روز جمعه در بیانیـه‌ای از طرح دولت بـاراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریـکا، برای خرید آب سـنگین از ایـران در تلاش برای حفاظـت از توافق هسـته‌ای که با این کشـور امضا کرده اسـت انتقاد کرده بود. به‌هرترتیب روشـن است که دولت اوباما قصد نـدارد در میـان منتقدان خود کوتـاه آمده و موضع دیگری در برابر ایران اتخاذ کند. وزیر خارجه آنهـا بعد از دیدار با ظریـف اطمینان داد که مانعی برای برقراری ارتباط میان بانک‌ها و مؤسسات مالی با ایران نخواهد بود. از سـوی دیگـر آمریکا با خرید ۳۲ تن آب سنگین نخستین مشتری ایران شد تا ایران در مسیر پایبندی به تعهدات برجامی خود با مشکل مواجه نشـود. این خرید انجام شـد و به گفته جان کربی پس از آنکـه در هفته‌های آتی به آنها تحویل داده شـود در بـازار آمریکا برای اهـداف صنعتی و تحقیقات علمی فروخته خواهد شد.

عکس: Reuters

آب سنگین چیست؟

آب سـنگین آبی است که نسبت ایزوتوپ دو تریوم در آن از حد آب معمولی بیشتر است. H2O فرمول آب اسـت اما فرمول آب سنگین D2O است، D یعنی هیدروژن سنگین یا دو تریوم، پس آب معمولی دو هیدروژن معمولی با یک اکسـیژن دارد ولی آب سـنگین دو هیدروژن سنگین با یک اکسـیژن دارد. عدد جرمی هیدروژن معمولی یک اسـت درحالی‌که عدد جرمی هیدروژن سـنگین دو اسـت به همین دلیل می‌گویند D2O یا آب سـنگین.آب سنگین در رآکتورهای هسته‌ای با سوخت اورانیوم، به‌عنوان مهارگر (Moderator) به‌جای گرافیت و نیز عامل انتقال گرمی رآکتور استفاده می‌شود.ایران سالانه حدود ۲۰ تن آب سنگین تولید می‌کند و قرار است در چارچوب برنامه سازمان انرژی اتمی آن را به مشتریان خارجی خود بفروشد.آب سنگین ایران در سال گذشته در آزمایشـگاه بین‌المللی ساوانا در آمریکا مورد تسـت قرار گرفت و خلوص آن ۷۵/۹۹ درصد تأیید شد که این موضوع نشان‌دهنده استانداردسازی و کیفیت بالای صنعت هسته‌ای ایران است.

جشنواره حساب‌های قرض الحسنه پس انداز بانک ملت

با ۱۰۰۰ جایزه ویـــژه

۱۵۵۶ کیلومتـــــراسکنـــــاس ۵۰ هـــــزار ریالـــی
معادل ۴۷۱/۵۱۵/۱۵۱/۵۱۵ ریال برای ۱۰۰۰ نفر به تساوی

۱۰۰۰ کمک هزینه خرید صنایع دستی هریک به ارزش ۳۰ میلیون ریال
۵۰۰/۰۰۰ جایزه نقدی هریک به ارزش ۷۰۰ هزار ریال
• آغاز دوره قرعه کشی و محاسبه امتیاز ۱۳۹۴/۱/۱
• مهلت افتتاح حساب یا افزایش موجودی تا ۱۳۹۵/۳/۳۱

بانک ملت
bank mellat
www.bankmellat.ir

نگاه بیرون

سعودی‌های بهتری که ما می‌شناسیم

The New York Times

برنالد هِی کل و استفن هرتاگ

ترجمه: شهرام زرندار

• عربسـتان سـعودی از سیاسـت خاورمیانـه‌ای رئیس‌جمهوری آمریکا نومید شـده اسـت. رهبران عربستان احساس می‌کنند که اوباما براساس قواعدی که دهه‌ها بر اتحاد سـعودی- آمریکایی حاکم بوده بـازی نمی‌کند: ایالات متحده در عـوض رابطه قابل اتکای دولت‌های حاشـیه خلیج‌فارس درباره ذخایر نفتی‌شـان و حمایـت از سـلطه منطقـه‌ای آمریکا ضمانت‌هـای امنیتی به آنهـا می‌دهـد. در دیدگاه سـعودی‌ها آقای اوباما به منافع آنها خیانت کرده و اغلب به نفع دشمنانشـان (ایران) موضع‌گیری کرده اسـت. آنها به ایـن جمع‌بندی رسـیده‌اند که ایالات متحده دیگر یک متفق قابل اتکا نیسـت و در نتیجه تصمیم گرفته‌اند که به عنـوان یک قدرت منطقه‌ای به‌تنهایی راه خودشان را بروند و در همین حال اقتصاد محلی‌شان را تقویت کنند. هرچند درباره هر دو موضع، این شیخ‌نشین خود را بیش از آنچه اعتبار دارد به بازی گرفته اسـت. درواقع سعودی‌ها نمی‌توانند در مقابل ایران بایسـتند و دستور کار اصلاحات محلی‌شان هم نمی‌تواند به سرانجام برسد؛ مخصوصا اگر این کشور در مخاصمات منطقه‌ای درگیر باشد. آنها یک نشانه از این دلخوری را هفته گذشـته نشان دادند هنگامی‌که فرماندار ریاض به‌جای ملک سـلمان به پیشواز آقای اوباما رفت. توهینی نادر به یک رئیس‌جمهور آمریکایی که هنوز در کاخ سـفید اسـت. علائم شکسته‌شـدن روابط دوسـتانه که قبل از دوران ریاسـت‌جمهوری اوباما شـروع شـده کاملا عیان شـده بود. روابط دو کشـور از زمان حملات یازدهم سـپتامبر به مسیری سـنگلاخ‌مانند افتاده بود، هنگامی که روشن شد ۱۵ نفر از هواپیماربایان شـهروندان عربسـتان سعودی بوده‌اند. دیدار آقای اوباما در شـرایطی انجام شد که جنجالی درباره لایحه کنگره برپا شـده بود؛ لایحه‌ای که قربانیان حملات یازدهم سپتامبر را قادر می‌کند تا دولت عربستان سـعودی را تحت پیگرد قانونی قرار دهد و از آن تقاضای پرداخت غرامت کنند، شـاهدی تکان‌دهنده دال بر وجود نقشـی که مدت‌هاست بین دو کشـور پدید آمده است. سعودی‌ها تهدید کرده‌اند در صورتی که این لایحه تصویب شود از نظر اقتصادی پاسخ آن را خواهند داد؛ اگرچه کاخ سفید گفته است آقای اوباما رئیس‌جمهوری ایالات متحده این لایحه را وتو خواهد کرد. در این حس سعودی‌ها که می‌گویند دولـت اوباما اتحـاد آنها را تضعیف کـرده حقیقتی نهفته است هنگامی که آمریکا نیروهایش را در سال ۲۰۱۰ از عراق بیرون کشـید و نـوری مالکی را که یک شـیعه طرفدار ایران است در سـمت نخست‌وزیری عراق پذیرفت سـعودی‌ها شوکه شـدند. مورد آخر رسـیدن به توافق هسـته‌ای با ایران بود که با رهبری آمریکا در سـال ۲۰۱۵ بـه انجام رسـید. درحالی‌که این توافق برنامه هسـته‌ای ایـران را در عوض لغو و تحریم‌های اقتصادی منجمد می‌کرد، هیچ محدودیتی را بـر توان ایران در جهـت اعمال قدرت در منطقه - چه به طور مسـتقیم و چـه از طریق نمایندگانش در سرتاسـر خاورمیانه از لبنان و سـوریه گرفته تا عراق و یمـن - اعمال نمی‌کـرد. توافق هسـته‌ای با ایران کمـی پس از روی‌کارآمدن شـاه جدید در عربسـتان به وقوع پیوست. ملک سـلمان و پسرش محمد که جانشین ولیعهد و وزیر دفاع عربستان است از جمله جاه‌طلب‌ترین حاکمان در تاریخ سـعودی‌ها هستند همچنان‌که اوباما قدرت آمریکا را به طرزی انتخابی‌تر مورد اسـتفاده قرار می‌دهد سعودی‌ها از نظر نظامی وارد معرکه شده و از گروه‌های جهادی علیه حکومت بشـار اسـد حمایت می‌کنند. کارزار و بمباران هوایی علیه حوثی‌ها در یمن به راه انداخته‌اند. سـعودی‌ها همچنین رابطه دیپلماتیک‌شـان را بـا تهران پس از اینکـه در ماه ژانویه یک روحانی عالی‌رتبه شـیعه را اعدام کردند کاهش دادند. پیش از این هم سعودی‌ها و غیرسـعودی‌ها درباره فلج‌شـدن سیاسـت‌گذاری عربسـتان سعودی مدام شـکایت می‌کردند اما دیگر شکایتی وجود ندارد اکنون شکایت‌ها از چرخش‌های ناگهانی است و عربستان سعودی قادر نخواهد بود که از نظر نظامی بر ایران سلطه برقرار کند. آنها نه نیروی انسـانی و تخصصی این کار را دارند و نه شبکه وسیع نیروهایی که به نیابـت از آنها بجنگند؛چنان‌که ایران دارد. پادشاهی سـعودی احتیاط را در عرصه محلی به باد داده اسـت. خاندان آل سعود می‌داند که باید اقتصادش را چندوجهی کند، از فروش نفت به‌عنوان یک کشور تک‌محصولی دسـت بردارد و منابع جدید اشتغال‌زا برای جمعیت جوان خود فراهم آورد. نقشه آنها برای فروش سهام دارایی‌های ملی، شرکت دولتی نفت و گاز سعودی آرامکو، همچنین خصوصی‌سازی بخش‌هایی از نظام بهداشـت و آموزش همه نشان می‌دهد کـه دراین‌زمینـه ریاض تا کجـا می‌خواهد پیـش برود. با این همه به نظر نمی‌رسـد که اقتصاد عربستان سعودی که عمیقا وابسته به مخارج دولتی اسـت بتواند صد میلیارد دلار درآمدهای غیرنفتی در نظر گرفته شده برای سـال ۲۰۲۰ را تولید کند. خارج از بخـش نفتـی، منابع بوروکراتیـک آن محدودند و ظرفیـت آن برای ایجاد بخش خصوصی محدودتر و ایستاست. آرزوی درک‌شدن سعودی‌ها برای افزایش مقام و شـأن ژئوپلیتیک و خودگردانی اقتصادی‌شان دارای ریسـک‌های جـدی در عمـل اسـت. آمریکا می‌تواند درد ناشی از این وضعیت را کاهش دهد.

politics@sharghdaily.ir

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

• کارشناسی می‌گفت عده‌ای از پزشکان آلمانی پیش صدراعظم آلمان رفتند و گفتند چرا حقوق معلمان از ما بیشـتر است، صدراعظم گفت شما کجا دیدید یک شـاگرد از اسـتاد خودش بیشـتر حقوق بگیـرد!! لطفا بـا توجه به تـورم دولت یـک فکر اساسـی دربـاره دریافتـی معلمان و بازنشستگان فرهنگی داشته باشند، همان‌طور که در اکثر کشورها حقوق معلم‌ها بالاست.

یزدان‌پناه، فرهنگی آموزش‌وپرورش

• **نبود میدان و خاطرات فراموش‌شـده:** میدان شـهدا (ژاله) از قدیم‌الایام به دلیل حماسـه‌ها و اتفاق‌هایـی کـه در آن افتاده اسـت، اهمیت تاریخی دارد، ولی این میدان هم مانند بسیاری از میدان‌های شهر، از جمله میدان ولی‌عصر(عج) درحال‌حاضر بـه چهارراه تبدیـل و غریبانه رها شـده اسـت. ای کاش متولیان امور شـهری با سـاخت میدان کوچک در این محـل، خاطرات دوران انقلاب و روح شهر را زنده نگه دارند.

علی‌اکبر فرقانی

• **چـو اِسـتاده‌ای، دسـت اُفتـاده گیـرا!** بی‌سرپرستی، بی‌پولی، بیماری و کهولت سن و از همه بدتر تنهایی از یک طرف و از سوی دیگر احتمال تخریب و ریزش سقف خانه‌ای قدیمی که هر لحظه ممکن اسـت حادثه‌ای رخ دهد، باعث رعب‌ووحشـت مادری مهربان از این آب و خاک و کشور شده است که واقعا نگران‌کننده اسـت. به راسـتی مسـئول رسـیدگی به زنان بی‌سرپرسـت، بی‌پول و بیماری که پس از عمل جراحی نیاز به رسیدگی بیشتر و مراقبت دارند، کیسـت؟ آیا در چنین شرایطی فریادرسی وجود دارد؟ از قدیم‌الایـام گفته‌انـد چو اِسـتاده‌ای، دست افتاده گیر!

یک مخاطب

• **صندلـی‌آزاری!** صندلی‌هـای اتوبوس‌هـای اسـکانیا و ولـوو که مسـافران برون‌شـهری را جابه‌جا می‌کند، نه تنها وی‌آی‌پی نیسـت، بلکه غیراسـتاندارد اسـت و مسـافرانی که مجبورند مسـافتی طولانی را بپیماینـد، مجبورند فاصله کـم صندلی‌ها را تا رسـیدن بـه مقصد تحمل کننـد. هرچنـد مسـئولی یافت نمی‌شـود ولی باز می‌پرسـیم مسـئول رسیدگی و سـاماندهی اتوبوس‌های برون‌شهری کیست؟

نیوشاسادات مهدوی از استان گلستان